

Vlaams
Parlement

ingediend op **1504** (2017-2018) – Nr. 1
28 februari 2018 (2017-2018)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Tine Soens en Orry Van de Wauwer

over de uitvoering van het
Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan
2015-2019

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde, Herman Wynants;

Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet, Orry Van de Wauwer;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

INHOUD

I.	Toelichting	4
1.	Strategische doelstelling: in 2019 is het aandeel kinderen en jongeren dat in Vlaanderen in armoede leeft, met 30 percent gedaald	4
2.	Strategische doelstelling: in 2019 zorgt Vlaanderen voor een duurzame leefomgeving waar kinderen en jongeren actief aan bijdragen	5
3.	Strategische doelstelling: in 2019 heeft Vlaanderen ruimte en condities gecreëerd om kinderen en jongeren, zonder onderscheid, volop jong te laten zijn, met respect voor ieders belang	6
4.	Strategische doelstelling: Vlaanderen doet bijzondere inspanningen opdat alle kinderen en jongeren zich in 2019 autonoom, duurzaam en veilig kunnen verplaatsen	7
5.	Strategische doelstelling: in 2019 garandeert Vlaanderen alle kinderen en jongeren een leerloopbaan die aansluit bij hun talenten en die hen in staat stelt volwaardig te participeren aan de samenleving	8
6.	Strategische doelstelling: in 2019 zijn scholen in Vlaanderen stimulerende, meer inclusieve, open en ruime leerzones	9
7.	Strategische doelstelling: in 2019 is Vlaanderen meer een omgeving waarin kinderen en jongeren mee vorm kunnen geven aan het beleid in alle aspecten en levensdomeinen die hen aanbelangen	10
8.	Strategische doelstelling: in 2019 is doordacht medegebruik de norm bij ruimtelijke ontwikkeling	10
9.	Strategische doelstelling: in 2019 voelen kinderen en jongeren zich goed in hun vel en kunnen ze aangeven wanneer het niet zo is. Ze weten waar ze ermee terecht kunnen en worden passend geholpen	11
10.	Strategische doelstelling: in 2019 is aangepast en comfortabel wonen verzekerd voor alle kinderen en jongeren	12
11.	Strategische doelstelling: in 2019 is de jeugdwerkloosheid betekenisvol gedaald	12
12.	Strategische doelstelling: in 2019 krijgen kinderen en jongeren zowel meer en betere toeleiding naar cultuur als meer en betere kansen op cultuurcreatie	13
13.	Bijkomende acties	14
14.	Keuzes voor het volgende JKP	14
II.	Bespreking	15
1.	Miranda Van Eetvelde	15
2.	Tine Soens	17
3.	Tinne Rombouts	18
4.	Imade Annouri	19
5.	Antwoorden	19
	Gebruikte afkortingen	22
	Bijlagen: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op donderdag 1 februari 2018 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling over de tussentijdse evaluatie van het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan.

De powerpointpresentatie waarmee minister Sven Gatz zijn toelichting illustreerde, is terug te vinden als bijlage op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

Minister Gatz bezorgde de commissie achteraf een document met schriftelijke antwoorden. Ook dit document is te vinden als bijlage op de [dossierpagina](#) van dit verslag.

I. Toelichting

Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Media, zal een formele stand van zaken rapporteren over de uitvoering van het JKP, waarbij hij zeker de eigen bevoegdheden en in de mate van het mogelijke ook die van de andere Vlaamse ministers in detail zal toelichten. De minister kondigt aan dat hij gerichte vragen over de bevoegdheden van andere Vlaamse ministers mogelijk schriftelijk aan de betrokken ministers zal bezorgen voor zover hijzelf noch de aanwezige ambtenaar van de Vlaamse administratie er direct een antwoord op kunnen formuleren.

Aan de basis van het JKP lag het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan zelf kreeg twaalf strategische doelstellingen mee, die de minister als rode draad doorheen zijn presentatie zal gebruiken. Naast de strategische doelstellingen staan in het plan 34 operationele doelstellingen en 211 acties. In samenspraak met de Vlaamse Jeugdraad heeft de minister 23 prioritaire acties geselecteerd. De minister is bereid om daarop uitgebreid terug te komen na de mededeling ervan aan de Vlaamse Regering, mocht de commissie daaraan een aparte gedachtewisseling willen wijden.

In januari 2017 hebben de aanspreekpunten Kinderrechten van de verschillende administraties hun respectieve rapporten opgesteld, die vervolgens in hetzelfde voorjaar in één rapport zijn verwerkt. Dat rapport heeft de regering in april principieel goedgekeurd. Het KRC en de Vlaamse Jeugdraad hebben vervolgens hun adviezen uitgebracht over die rapporten. Die adviezen bevatten bepaalde punten van kritiek en aanbevelingen om het rapport bij te sturen. De Vlaamse Regering heeft op 30 juni haar definitieve versie van het rapport goedgekeurd. De minister overloopt vandaag zoals gezegd het rapport per strategische doelstelling.

1. Strategische doelstelling: in 2019 is het aandeel kinderen en jongeren dat in Vlaanderen in armoede leeft, met 30 percent gedaald

- 1.1. Operationele doelstelling: alle kinderen en jongeren groeien op met een adequate levensstandaard die hen een toekomstperspectief biedt

De strategische doelstelling om armoede bij kinderen en jongeren te bestrijden, is erg ambitieus, stelt minister Gatz. De regering is er voluit mee aan de slag gegaan, al beseft de minister dat de algemene indicator voor armoede en kansarmoede helaas niet in de gunstige zin evolueert.

Het percentage personen van nul tot zeventien jaar in huishoudens met minstens één achterstallige betaling – hypotheek, huur, nutsvoorzieningen en leningen – is

wel gedaald. In 2014 ging het om 10 percent, in 2016 nog om 8 percent. Dat hoeft niet noodzakelijk een reden tot grote blijheid te zijn, maar de regering streeft er hoe dan ook naar om de operationele doelstelling in de praktijk te brengen.

Van de acties onder SD1 is er intussen één gerealiseerd en zitten er dertig op schema. In 2019 zal de regering bij de evalueatie van het JKP rapporteren hoeveel doelstellingen ze finaal heeft gehaald.

- 1.2. Operationele doelstelling: elk kind en elke jongere kan kiezen voor een zinvolle vrijetijdsbesteding op eigen maat, met het oog op sociale ontplooiing en mentale ruimte

Waar de eerste OD vooral de bevoegdheden van minister Homans aangaat, situeert deze tweede zich bij de bevoegdheden van minister Gatz zelf.

De minister toont op de presentatie de instrumenten van die doelstelling:

- de subsidies vanuit het Participatiedecreet;
- het traject 'diversiteit in/en het jeugdwerk';
- de uitrol van de UiTPAS;
- de dialoogcoaches voor armoedesensibilisering;
- het project Wereldspelers;
- het laagdrempelige sportaanbod, een bevoegdheid van minister Muyters;
- de versterking van het steunpunt Vakantieparticipatie;
- het nieuwe decreet over kinderopvang, waarbij ook andere ministers zijn betrokken.

- 1.3. Operationele doelstelling: scholen werken actief aan armoedebestrijding

Deze bevoegdheid komt toe aan minister Crevits. Minister Gatz overloopt de beleidsinitiatieven:

- de week van de geletterdheid;
- de hervorming van de leerlingenbegeleiding, die momenteel in de steigers staat;
- het kostenbeheersende onderwijsbeleid.

2. Strategische doelstelling: in 2019 zorgt Vlaanderen voor een duurzame leefomgeving waar kinderen en jongeren actief aan bijdragen

De tien acties in deze strategische doelstelling zitten op schema, deelt minister Gatz mee.

- 2.1. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid ondersteunt projecten van en/of voor jongeren en van lokale overheden om competenties van jongeren over duurzaam leven te vergroten

Onder de bevoegdheid van minister Joke Schauvliege heeft een projectoproep Mondiale Uitdagingen plaatsgevonden, geldt de stadsmonitor als beleidsinstrument in partnerschap met de lokale overheid om de kwaliteit van de leefomgeving te bevorderen, en is er een actie met het oog op duurzaamheid in scholen door vergroening en milieuzorg.

- 2.2. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid beloont, waar mogelijk, ecologisch gedrag en ontraadt niet-ecologisch gedrag

De realisatie van deze doelstelling is een zaak van werken, trekken en sleuren, beseft minister Gatz. Hij overloopt de beleidsinitiatieven:

- de Vlaamse overheid streeft naar 100 percent duurzame opdrachten;
- duurzaamheid geldt als criterium bij de Prijs Jeugdgemeente en het label Kindvriendelijke Steden en Gemeenten;
- het transitienetwerk Cultuur 'Pulse', een bevoegdheid van minister Gatz zelf, richt zich ook tot jongeren;
- er loopt onderzoek naar het duurzame voedingsbeleid in het onderwijs.

- 2.3. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid investeert in een gezonde leefomgeving die rekening houdt met de grotere kwetsbaarheid van kinderen, en garandeert de beschikbaarheid van grondstoffen over de generaties en grenzen heen

Deze doelstelling zit vervat in het transitieproces Duurzaam Wonen en Bouwen. Het proces krijgt weerslag in verschillende bestaande en toekomstige beslissingen van de Vlaamse Regering. Zo heeft Onderwijs een actieplan voor de vergroening van speelplaatsen en duurzaamheid van schoolgebouwen, en het projectplan Binnenmilieu op School. De huidige investeringsgolf geeft daar volop uitvoering aan.

3. Strategische doelstelling: in 2019 heeft Vlaanderen ruimte en condities gecreëerd om kinderen en jongeren, zonder onderscheid, volop jong te laten zijn, met respect voor ieders belang

De strategische doelstelling 'jong zijn' valt onder de bevoegdheid van minister Gatz zelf.

Deze doelstelling streeft de minister na via: subsidies aan organisaties in het brede jeugdwerk; en investeringen in jeugdinfrastructuur. Het platform Buurtsport vindt eveneens aansluiting bij deze doelstelling.

Van de acties onder deze strategische doelstelling is er één gerealiseerd en liggen er 27 op schema. Er is wel één kleine afwijking. Het gaat om de verhouding tussen het kind- en jongereneffectrapport tot de RIA. Van zodra die verhouding duidelijk is gemaakt, komt er terug inzet op vorming en komt er een eventuele aanpassing van de JoKER-handleiding. Dat is de administratie momenteel nog aan het onderzoeken. Beleidsmedewerker Uschi Cop is bereid om in dat verband een precieze stand van zaken te brengen, mocht daarnaar vraag zijn in de commissie.

De al gerealiseerde actie betreft het initiatief om projecten in het leven te roepen met betrekking tot geïntegreerd onderwijs en opleidingsprojecten voor zestien- tot achttienjarige nieuwkomers uit derde landen, met bijzondere aandacht voor niet-begeleide minderjarigen. Die doelstelling behoort tot de bevoegdheid van minister Homans.

- 3.1. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid stimuleert ontmoetingsmogelijkheden voor kinderen en jongeren onderling en met andere generaties uit de samenleving
- 3.2. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid zet de troeven van jong zijn voor de samenleving in de kijker

Met het oog op deze doelstelling maakt de Vlaamse overheid werk van:

- ondersteuning van de Vlaamse Jeugdraad;
- het traject 'diversiteit in/en het jeugdwerk';
- het communicatieplatform, waarover de commissie al herhaaldelijk vragen heeft gesteld;
- prioritaire aandacht voor kinderen en jongeren op Ketnet en MNM;
- de Buitenspeeldag als apart communicatiemoment.

- 3.3. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid snoeit, in samenspraak met kinderen en jongeren, in de reglementering die de creativiteit en het initiatief van kinderen en jongeren en hun organisaties belemmert

In het kader van deze doelstelling heeft de Vlaamse overheid wezenlijke stappen gezet, en maakt ze ook verder werk van:

- het masterplan Bivakplaatsen;
- het onderzoek naar de overregulering van fuiven en kampen;
- de workshops Regulitis.

De eerder aangehaalde kleine afwijking voor het JoKER is ook op dit laatste punt van toepassing.

4. Strategische doelstelling: Vlaanderen doet bijzondere inspanningen opdat alle kinderen en jongeren zich in 2019 autonoom, duurzaam en veilig kunnen verplaatsen

Van deze vierde strategische doelstelling liggen negen acties op schema, zijn er twee nog niet van start gegaan en komt er voor drie een kleine afwijking, kondigt minister Gatz aan.

- 4.1. Operationele doelstelling: van 2015 tot 2019 bevordert de Vlaamse overheid de uitbouw van veilige en duurzame verbindingsweefsels binnen (en buiten) de bebouwde kom

De uitvoering van deze bevoegdheid komt toe aan minister Weyts en omvat onder meer volgende acties:

- het nieuwe Vlaamse fietsbeleidsplan 2016, met de investeringen die daaraan zijn gekoppeld;
- de goedkeuring van de conceptnota over basisbereikbaarheid in 2015;
- de ondertekening van het save-charter.

Deze acties zitten op schema. Twee andere acties, de studiedag rond trage wegen en de oprichting van de werkgroep Jonge Mobiliteitsdeelnemers, zijn nog niet van start gegaan.

- 4.2. Operationele doelstelling: in 2019 benadert de Vlaamse overheid verkeers- en mobiliteitseducatie integraal met aandacht voor kennis, houdingen en vaardigheden, zowel in de klas als daarbuiten

Een actie van minister Weyts onder deze doelstelling is het sensibiliseringsproject 'Getuigen Onderweg'. De subsidies voor nieuwe mobiliteitsprojecten voor jongeren blijven voorlopig nog uit. Wel maakt minister Weyts volop werk van de

verkeers- en mobiliteitseducatie en de toepasbaarheid daarvan op de hervormde rijopleiding. Minister Gatz wijst erop dat dit beleid recent sterk in het nieuws is gekomen, met argumenten voor en tegen.

- 4.3. Operationele doelstelling: in 2019 garandeert de Vlaamse overheid dat kinderen en jongeren mee vorm geven aan en een stem hebben in mobiliteitsprojecten door hen actief op te nemen als gesprekspartner

Minister Gatz geeft een stand van zaken van de uitvoering:

- in het Mobiliteitsdecreet speelt het participatiebeginsel volop een rol;
- het Vlaams huis voor de Verkeersveiligheid zorgt voor coördinatie, al is nog onduidelijk hoe de participatie van jongeren daarin zal worden georganiseerd; daarover is nu een dialoog aan de gang met de Vlaamse Jeugdraad;
- de Week van de Mobiliteit blijft in dit verband vooralsnog wat onderbenut.

5. Strategische doelstelling: in 2019 garandeert Vlaanderen alle kinderen en jongeren een leerloopbaan die aansluit bij hun talenten en die hen in staat stelt volwaardig te participeren aan de samenleving

Van deze acties zitten er elf op schema, zijn er twee al helemaal gerealiseerd en is er in één geval nog een kleine afwijking. Gerealiseerd zijn twee acties onder de bevoegdheid van minister Homans:

- het onderzoek naar gegenderde studiekeuzes in het technisch en beroepssecundair onderwijs;
- het onderzoek naar de conformiteit van de recente ontwikkelingen en maatregelen met betrekking tot het recht op inclusief onderwijs uit het VN-verdrag inzake handicaps.

- 5.1. operationele doelstelling: de Vlaamse overheid werkt aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren als mens en als burger

Deze operationele doelstelling heeft tot nogal wat discussie geleid, constateert minister Gatz.

Hij vermeldt de volgende acties:

- de participatie van jongeren aan het debat over de eindtermen van de toekomst;
- de publicatie van het STEM-kader in 2015, waarvan de uitvoering intussen op gang raakt;
- de burgerschapsvorming in de jeugdsector, die eveneens tot concrete acties leidt;
- de kinderrechteneducatie;
- het preventieve pestbeleid;
- de modernisering van het secundaire onderwijs, die zoals bekend is, vertraging heeft opgelopen, veeleer door algemene politieke discussies dan door een gebrek aan wil om het JKP uit te voeren.

- 5.2. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid wil het werkplekleren en het stelsel van leren en werken stimuleren

In dit verband verwijst minister Gatz naar operationele doelstelling 11.2.

- 5.3. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid maakt het mogelijk dat jongeren via flexibele trajecten en studiebewijzen kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt en/of het hoger onderwijs

Minister Gatz herinnert eraan dat de Vlaamse Regering in 2015 de conceptnota 'Geïntegreerd beleid voor elders verworven competenties' heeft goedgekeurd. Het ontwerp van decreet is nu in volle voorbereiding. De minister hecht er veel belang aan dat niet alleen diploma's – die uiteraard wel een belangrijk bewijs zullen blijven vormen – maar ook elders verworven competenties een rol kunnen spelen op de arbeidsmarkt. Jeugdwerk is een voorbeeld van dergelijke competentieverwerving.

6. Strategische doelstelling: in 2019 zijn scholen in Vlaanderen stimulerende, meer inclusieve, open en ruime leerzones

- 6.1. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid blijft open en ruime leerzones op het vlak van onderwijs, jeugd, welzijn en sport stimuleren in samenwerking met het lokale niveau

Deze operationele doelstelling bevat de volgende componenten:

- de visie op kleuterparticipatie, gefinaliseerd in 2016;
- het streven naar multifunctioneel gebouwgebruik, waaraan de ministers Crevits en Muylers een actieplan hebben gekoppeld;
- meer naschools sportaanbod;
- ondersteuning aan de 28 Bredeschoolprojecten in Brussel, die volgens minister Gatz het maatschappelijke weefsel versterken.

- 6.2. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid zet prioritair in op de competentieontwikkeling van directies en leerkrachten met specifieke aandacht voor kwetsbare kinderen en jongeren zodat zij in een veilige en vertrouwde omgeving school kunnen lopen

Minister Gatz herinnert eraan dat het M-decreet op 1 september 2015 in werking is getreden. Uiteraard is de minister vertrouwd met de politieke en maatschappelijke discussies die het heeft teweeggebracht, maar hij vindt het vooral belangrijk dat het in volle uitvoering is en in de klassen vruchten begint af te werpen.

De tweede actie onder deze doelstelling is de oprichting van het platform Gendervraagstukken in scholen.

- 6.3. Operationele doelstelling: de school als organisatie biedt binnen haar beschikbare financiële mogelijkheden de best mogelijke infrastructuur, offline en online, aan haar leerlingen. Ze doet dit zelf of door samenwerking om het beste onderwijs voor haar leerlingen en door haar leerkrachten tot stand te brengen

De acties zijn de volgende:

- het masterplan Scholenbouw, een forse toename van de investeringen in scholenbouw door de Vlaamse Regering;
- het advies van het Vlaamse expertisecentrum Inter over de toegankelijkheid van de scholen, zowel naar aanleiding van het masterplan als in de ruimere context;
- het eSafety Label in het kader van de sensibilisering over cyberpesten, sexting en dergelijke uitdagingen voor de maatschappij;
- het steunpunt Ouders voor Inclusie.

7. Strategische doelstelling: in 2019 is Vlaanderen meer een omgeving waarin kinderen en jongeren mee vorm kunnen geven aan het beleid in alle aspecten en levensdomeinen die hen aanbelangen

7.1. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid versterkt de expertise van medewerkers bij overheden, voorzieningen en organisaties rond participatie en hun participatieve basishouding

In de uitvoering van de eerste operationele participatiedoelstelling heeft de oprichting van de netwerkgroep Beleidsparticipatie een lichte vertraging opgelopen, maar in 2017 is dat wel in orde gekomen.

Ten tweede helpt De Ambrassade de VDAB om betere dienstverlening te bekomen door middel van de participatie van jongeren.

Ook in de jeugdhulp is het participatiedenken toegenomen.

7.2. Operationele doelstelling 7.2: de Vlaamse overheid stimuleert en faciliteert de beleidsparticipatie van groepen die nu moeilijk worden bereikt

Minister Gatz vermeldt:

- jongerenvertegenwoordigers worden betrokken bij Vlaams en EU-beleid;
- zijn eigen initiatief betreffende de burgerkabinetten in 2015 en 2016;
- het onderzoek naar e-consultatie in 2016, dat wel een lichte vertraging heeft opgelopen;
- het ouderpanel 2015-2016 over de toekomst van het secundair onderwijs, een initiatief van minister Crevits.

De Vlaamse Regering wil een aantal van die elementen opnemen in het groenboek Bestuur.

7.3. operationele doelstelling: de Vlaamse overheid stimuleert een verscheidenheid aan participatieve praktijken die leemtes in het huidige participatiebeleid wegwerken

Hier gaat het om de volgende acties:

- de inventarisatie van participatieve initiatieven door KeKi in 2015;
- het cijferboek Lokaal Jeugdbeleid 2014-2015 en de daaropvolgende monitoring;
- de verplichting tot een lokale jeugdraad;
- de gestructureerde dialoog.

8. Strategische doelstelling: in 2019 is doordacht medegebruik de norm bij ruimtelijke ontwikkeling

8.1. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid motiveert eigenaars en gebruikers tot doordacht medegebruik van ruimte

Met deze strategische doelstelling begeeft het JKP zich op het bevoegdheidsdomein van minister Schauvliege.

Het project 'Ruimte delen is ruimte creëren' van De Ambrassade heeft het levenslicht gezien en wordt voort verankerd.

Er vindt domeingrensoverschrijdend overleg plaats met Onderwijs.

Ten slotte worden schoolsportzalen aangepast en wordt 3663 hectare afgebakend en dynamisch ontwikkeld tot speelzones.

- 8.2. Operationele doelstelling: door in te zetten op het samen ontwikkelen en gebruiken van (semi)publieke ruimte vergroot de Vlaamse overheid het mede-eigenaarschap bij kinderen en jongeren

De jongerensector is actief betrokken bij het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen in 2016, deelt minister Gatz mee. Ten tweede is het infopunt Publieke Ruimte in 2015 gelanceerd.

- 8.3. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid garandeert het naast elkaar bestaan van voldoende bestemde en onbestemde ruimte

Minister Schauvliege verzamelt de good practices over het gebruik en de ontsluiting van de publieke ruimte.

9. Strategische doelstelling: in 2019 voelen kinderen en jongeren zich goed in hun vel en kunnen ze aangeven wanneer het niet zo is. Ze weten waar ze ermee terecht kunnen en worden passend geholpen

- 9.1. Operationele doelstelling: in 2019 is het verstrekken van labels en medicatie door hulpverlening sterk teruggedrongen opdat kinderen en jongeren de nodige ruimte en ondersteuning krijgen om zich naar eigen vermogen te ontwikkelen

De acties op dit vlak vallen onder te verdelen in enerzijds de bevordering van de kwaliteit en diagnostiek in integrale jeugdhulp door het kwaliteitscentrum Diagnostiek, en anderzijds de uitvoering van het M-decreet.

- 9.2. Operationele doelstelling: tegen 2019 moet er in elke gemeente in Vlaanderen en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een betere aansluiting zijn om volwassenen, kinderen en jongeren de weg te laten vinden naar informatie rond mentale zorg en welzijn om de taboes rond hulpverlening en psychisch welbevinden weg te werken

Minister Gatz somt de maatregelen op:

- minister Vandeurzen heeft een 'intersectoraal kader brede instap' gecreëerd;
- in 2016 gingen elf pilootprojecten met geïntegreerd breed onthaal van start, met medewerking van OCMW's, CAW's en ziekenfondsen;
- er waren buurtgerichte netwerken;
- een nieuw actieplan Geestelijke Gezondheid legt de nadruk op vroegdetectie.

Ten slotte blijven de Huizen van het Kind aan deze operationele doelstelling werken.

- 9.3. Operationele doelstelling: in 2019 faciliteert de Vlaamse overheid een ondersteuningsaanbod voor personen waar kinderen en jongeren zich toe richten met een vraag of een probleem

Doelstelling 9.3 droeg bij tot een bijsturing van het decreet door 'een 2.0 aanpak voor integrale jeugdhulp in Vlaanderen' in 2015. Voorts vermeldt minister Gatz:

- de goedkeuring van het Vlaams actieplan ter bevordering en bescherming van de integriteit van de minderjarige in 2016;
- de brede bekendmaking van de hulplijn 1712;
- het actieplan No Hate Vlaanderen 2016-2017, met de noodzakelijke volle steun van de jeugdsector en de non-profitsector in de ruimere zin.

Wat het actieplan No Hate Vlaanderen betreft, onderzoekt het steunpunt Gelijkekansenbeleid het welbevinden, de genderidentiteit en seksuele oriëntatie van kinderen van transouders, onder bevoegdheid van minister Homans.

10. Strategische doelstelling: in 2019 is aangepast en comfortabel wonen verzekerd voor alle kinderen en jongeren

10.1. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid verbetert de woonkwaliteit en vergroot het aanbod voor kinderen, jongeren en hun gezinnen door flexibele en duurzame woonvormen en woonexperimenten mogelijk te maken

Ook dit is een bevoegdheid van minister Homans, deelt minister Gatz mee. Hij vermeldt de volgende acties:

- het onderzoek over gemeenschappelijk wonen 2016;
- het decreet van 24 februari 2017 houdende instelling van een proefomgeving voor experimentele woonvormen, dat in 2016 is goedgekeurd en sindsdien uitvoering krijgt;
- de blijvende en extra investeringen in de sociale huisvesting;
- de subsidies voor de inrichting van terreinen voor woonwagengedragers.

10.2. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid werkt de drempels weg die de toegang tot huisvesting belemmeren

Onder deze doelstelling horen:

- de goedkeuring van de conceptnota betreffende de private huur in 2016;
- de totstandkoming van het Vlaamse Huurdecreet;
- de voortgangstoets van het bindend sociaal objectief;
- de gewijzigde subsidievoorwaarden voor SVK's;
- de oprichting van het platform voor dak- en thuisloosheid.

10.3. Operationele doelstelling: de Vlaamse overheid ontwikkelt samen met kinderen en jongeren een toekomstvisie op gebied van duurzaam wonen en ruimtegebruik en zet het eigen instrumentarium in om die visie te realiseren

Minister Gatz situeert onder OD 10.3:

- het startdocument van 2015 voor het Woonbeleidsplan;
- de transitieprioriteit Slim Wonen en Leven van Visie 2050, met dank aan de Vlaamse Bouwmeester;
- de participatie van jongeren aan het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, met hulp van De Ambrassade.

11. Strategische doelstelling: in 2019 is de jeugdwerkloosheid betekenisvol gedaald

Deze SD behoort tot de bevoegdheid van minister Muyters.

11.1. Operationele doelstelling: we investeren in wendbare leerlingen/jongeren door middel van een performant kader leren en werken

Van toepassing op OD 11.1 zijn:

- het nieuwe geïntegreerde stelsel duaal leren en werken, waarvan critici beweren dat het vertraging heeft opgelopen, maar dat hoe dan ook ingang krijgt op het terrein en een zeer betekenisvolle impact zal teweegbrengen;
- het project 'schoolbank op de werkplek';
- de goedkeuring van het ontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van de alternerende opleiding in 2016 (decreet van 23 december 2016);
- de omzendbrief 'Stages'.

Door toedoen van de regeringen van ons land en door de rooskleurigere conjunctuur is de jeugdwerkloosheid al een hele tijd aan het afnemen, merkt minister Gatz op.

11.2. Operationele doelstelling: we realiseren een aanbod op maat voor alle jongeren ter ondersteuning van een duurzame loopbaan

In dit verband vermeldt de minister dat het Jeugdgarantieplan verder wordt opgevolgd:

- er zijn 5366 OKOT opgestart;
- 3950 jongeren kregen intensieve begeleiding;
- laag- en middengediplomeerde jongeren krijgen sneller bemiddeling toegewezen.

12. Strategische doelstelling: in 2019 krijgen kinderen en jongeren zowel meer en betere toeleiding naar cultuur als meer en betere kansen op cultuurcreatie

Met de laatste strategische doelstelling komt minister Gatz weer bij zijn eigen bevoegdheden terecht. Daarvan is de kennisverspreiding over experimenteer-ruimte en vrijhavens een gerealiseerde actie. Nog niet gestart is de actie om de competentie van cultuureducatieve professionals en vrijwilligers te versterken.

Een kleine afwijking is er in verband met de actie om meer kansen te creëren voor cultuurparticipatie en -educatie in de bijzondere jeugdzorg. In die context legt minister Gatz de nodige contacten met minister Vandeurzen.

Het sectorevenement 'staten-generaal Cultuureducatie' is vorig jaar vervangen door een studiedag rond ouderen en cultuurparticipatie. Op zich is dat natuurlijk een heel nobel initiatief, maar aangezien het daarbij uiteraard niet over jongeren handelt, moet de staten-generaal Cultuureducatie terug worden opgepikt.

12.1. Operationele doelstelling: we creëren meer kansen op participatie aan cultuur en cultuureducatie

Hier vermeldt de minister:

- de subsidiëring van cultuureducatieve en andere kunsteducatieve verenigingen;
- de Kunstendag voor Kinderen, waarvoor de belangstelling ruim is en in stijgende lijn gaat;
- de subsidielijns Dynamo3, in samenwerking met Onderwijs;
- subsidies voor tien participatieprojecten voor kansengroepen.

12.2. operationele doelstelling: we werken aan de kwaliteit van de cultuureducatie

De actie om het beoordelingscriterium 'Ondersteunen en ontwikkelen van begeleiders' toe te voegen, is stopgezet. In de plaats komt een nieuwe actie om het criterium stedelijkheid toe te voegen.

Voorts vermeldt minister Gatz als acties:

- de artistieke vormingen in Dharts;
- de jaarlijkse Dag van de Cultuureducatie;
- de verdere versterking van de vorming en het opleidingsaanbod van cultuureducatieve begeleiders.

Zoals vermeld moet er opnieuw een sectormoment worden georganiseerd over cultuureducatie.

12.3. operationele doelstelling: we blijven oog hebben voor cultuurcreatie en talentontwikkeling

Onder de allerlaatste OD van het JKP situeert minister Gatz:

- de toekenning van topkunstenstatuten, namelijk twaalf in het schooljaar 2014-2015, zestien in 2015-2016 en twaalf in 2016-2017;
- de jaarlijkse week van de amateurkunsten;
- de publicatie 'Tussen Ruimte, Kunst en Kapers', die extra beleidsontwikkeling en -verdieping mogelijk heeft gemaakt.

13. Bijkomende acties

Vervolgens overloopt minister Gatz de extra acties die de Vlaamse Regering aan verscheidene operationele doelstellingen van het JKP toevoegt:

- aandacht voor stedelijkheid in het jeugdwerk;
- de projectoproep 'Bruggen tussen sport en/of jeugdwerk en kinderen in armoede';
- de projectoproep 'Mondiale Uitdagingen';
- de vrijetijdsparticipatie van kinderen en jongeren in asielcentra, met dank aan de stevige steun van de jeugdsector;
- de opvolging van het thema radicalisering, de preventie van gewelddadig extremisme en de rol van het jeugdwerkbeleid in Vlaanderen daarin;
- het kampvervoer van De Lijn, te linken aan het masterplan Bivakplaatsen;
- de uitbreiding van het areaal aan speelzones in natuurterreinen;
- bijkomende toegankelijkheidsregelingen;
- het actieplan Geestelijke Gezondheid;
- het actieplan Integriteit.

14. Keuzes voor het volgende JKP

Over het algemeen vindt minister Gatz het niet aangewezen om een beleidsstrategie als het JKP en cours de route ingrijpend te wijzigen. Wel wil de minister nu en op het einde van de beleidsperiode de methodiek beoordelen en intussen al nadenken over wat in een volgende regeerperiode voor verbetering in aanmerking komt.

Ten eerste komt de minister terug op de vermelde 23 prioritaire beleidsacties die de Vlaamse Regering in overleg met de Vlaamse Jeugdraad heeft geselecteerd, en vraagt hij zich af of het niet beter zou zijn om per regeerperiode werk te maken van een beperkt aantal prioritaire acties met de focus op de uitvoering daarvan. Die aanpak zou de minister dan linken aan vier grote doelen en principes van Vlaams en internationaal beleid.

Tot slot pleit minister Gatz om uit te gaan van concrete meetbare effecten. Een erg alomvattende aanpak bemoeilijkt immers het zicht op het gecumuleerde eindeffect.

In die zin is een decreetswijziging mogelijk wenselijk. Met die overweging wil minister Gatz geenszins afbreuk doen aan de verdiensten van de mensen die het huidige JKP mogelijk hebben gemaakt. Maar vanuit het erg brede huidige plan zou het een logische stap zijn om zich vervolgens toe te spitsen op prioriteiten, hoewel sommigen zullen opmerken dat daardoor ook heel wat verloren zou gaan.

II. Bespreking

1. Miranda Van Eetvelde

Miranda Van Eetvelde vindt het tijdstip, enkele maanden na de evaluatie, geschikt om eens stil te staan bij het format van het JKP.

Het JKP getuigt van een erg ambitieuze doelstelling. Maar zowel format, opvolging, monitoring en toekomstperspectief hebben kritische reacties uitgelokt. Al in het vorige JKP van de vorige Vlaamse Regering was te horen dat het ontbrak aan duidelijke prioriteiten. Te vaak gaat het om acties die sowieso al waren gepland en lopen die trajecten parallel met de beleidsnota's van de bevoegde ministers. Vandaar de beslissing van toen om het huidige JKP op tijd degelijk voor te bereiden, opdat het echt zou kunnen inspelen op de beleidsnota's en beleidsbrieven.

Op die kritieken heeft minister Gatz al enigszins ingespeeld met downsizing en prioriteitenselectie. De Vlaamse Jeugdraad was eveneens vragende partij voor een dergelijke vernauwing van de focus en heeft hiervoor zijn appreciatie uitgedrukt.

Miranda Van Eetvelde pleit voor het behoud van de kindvriendelijke versie van het JKP in de toekomstige versies. De Vlaamse overheid doet er inderdaad goed aan om werk te maken van communicatie op maat van kinderen en jongeren.

Voorts is de spreker tevreden over het feit dat er een tussentijdse evaluatie heeft plaatsgevonden en dat daarna nieuwe acties zijn toegevoegd. Daarmee heeft de Vlaamse Regering haar vermogen aangetoond om flexibel in te spelen op de veranderingen in onze maatschappij.

Toch zijn bepaalde kritische vragen nadrukkelijk aan de orde. Is de huidige werkwijze relevant? Is de Vlaamse aanpak van een geïntegreerd jeugd- en kinderrechtenbeleid niet aan een evaluatie toe?

Miranda Van Eetvelde komt terug op het antwoord van minister Gatz op een vraag om uitleg van Imade Annouri op 27 april 2017 (*Hand. Vl.Parl. 2016-17, nr. C220*). De minister had het over een traject met de reflectiegroep Jeugd- en Kinderrechtenbeleid. Hij besepte dat verschillende punten van het JKP beter zouden kunnen en mogelijk aan verandering toe waren. In die zin lagen toen ook scenario's voor. Miranda Van Eetvelde vraagt om die toe te lichten. Zijn ze voorgelegd aan de Vlaamse Jeugdraad en de SARC in het algemeen, zoals de minister toen heeft aangekondigd?

De N-VA oordeelt dat het huidige format nogal wat verbeterpunten bevat en is voorstander van een gedownsized JKP, met duidelijkere en concretere doelstellingen. Dat zou op het terrein het verschil kunnen maken. Een te hoog aantal prioriteiten vooropstellen is niet realistisch, en komt maar neer op een loutere opsomming van elementen uit beleidsbrieven en -nota's. Aan vaagheid hebben kinderen en jongeren geen boodschap.

Wel zorgt een inbedding in beleidsbrieven en -nota's voor meer kansen op realisatie. Dat voordeel mag men niet zomaar opgeven.

Een nadeel van downsizing is dan weer dat niet alle beleidsdomeinen even sterk bij het JKP worden betrokken, maar dat is volgens Miranda Van Eetvelde geen argument tegen een aanpak met concrete actiepunten die effectief verandering teweegbrengen.

Het commissielid hecht veel belang aan een goede financiële fundering onder de prioriteiten. Zoals ook de jeugdsector aangeeft, mangelt het daar in het huidige JKP te vaak aan. Kan een toekomstig JKP op dat vlak beter uit de verf komen?

Hoe kan het JKP, niet enkel op financieel vlak maar ook qua output, beter meetbaar worden?

Het JKP moet invulling geven aan internationale verplichtingen van Vlaanderen met betrekking tot de rechten van het kind. Hoe wil minister Gatz die verplichting laten sporen met een lichter JKP-concept?

Het Kinderrechtendecreet van 20 januari 2012 stelde vier grote maatschappelijke doelen voorop, die minister Gatz vandaag heeft aangehaald:

- gelijke kansen;
- een brede ontwikkeling;
- ruimte en meer betrokkenheid in de samenleving;
- de integratie van de rechtenbenadering in het jeugdbeleid.

Hoe wil de minister deze doelen bewaren in een afgeslankt JKP?

Een goede voorbereiding van het nieuwe JKP houdt in dat er een goede basis moet zijn. Wordt ook het nieuwe JKP voorbereid door een groep voor Jeugd bevoegde ambtenaren? Zal de minister hen tijdig samenroepen? Welke actoren zal hij erbij betrekken? Welke rol heeft de politiek daarin te spelen?

Bij de voorbereiding van het huidige JKP heeft de Kinderrechtencommissaris voorgesteld om in de jaarlijkse beleidsbrieven een plek te reserveren voor het ruimere JKP-kader. Dat zou een uitgebreide evaluatie van de uitvoering mogelijk maken, en zou het toekennen van budgetten vergemakkelijken. Hoe staat de minister daartegenover?

Voorts gaat Miranda Van Eetvelde in op de concrete uitvoering van het huidige plan. Ze constateert tevreden dat heel wat acties goed op schema zitten, wat getuigt van de ambitie van de Vlaamse Regering om het plan te realiseren. Maar acht de minister het realistisch dat echt alles in het plan nog voor elkaar komt?

Het JKP doet te weinig een beroep op de mogelijkheden van JoKER. De N-VA pleit om dat uitdrukkelijker te doen. Hoe ziet minister Gatz de verhouding tussen JoKER en JKP?

Ook de verhouding tussen JoKER en RIA doet nogal wat vragen rijzen. Wanneer verwacht minister Gatz de definitieve oplossing?

De Vlaamse Jeugdraad vraagt om de JoKER's gemakkelijker consulteerbaar te maken en ze periodiek te publiceren. In welke mate heeft de minister gevolg gegeven aan die aanbeveling?

Het kampvervoer is een mooi voorbeeld van een nieuwe en uitgewerkte actie. Datzelfde geldt voor de publieke ruimte. Aangezien de strategische doelstellingen beide aspecten al voldoende duiden, behoeven ze vandaag niet meer dan een loutere vermelding.

Enkele gemeenten streven naar een speelzone waar die nodig en nuttig worden geacht. Die maatregel uit het JKP zou al in 2018 voltooiing moeten krijgen. Welke voortgang is al geboekt op dat vlak, overigens geen beleidsdomein van minister Gatz zelf?

Met zijn eigen kindvriendelijke versie geeft het JKP alvast het goede voorbeeld van communicatie op maat van kinderen en jongeren. Ook het toekomstige communicatieplatform moet voor kinderen en jongeren vlot toegankelijk zijn.

De opvolging van de resultaten van de eenmeting heeft enkele punten van kritiek teweeggebracht betreffende de participatie van kinderen en jongeren. Dat aspect moeten we goed blijven bewaken, vindt Miranda Van Eetvelde, die minister Gatz vraagt welke opvolging hij aan die kritiek heeft gegeven.

Is het ten slotte mogelijk om het nieuwe JKP te voorzien van een actie met grensoverschrijdend gedrag als thema?

2. Tine Soens

Tine Soens beperkt haar vragen van vandaag tot de uitvoering van het huidige JKP, en verwacht dat de commissie later een nieuwe gedachtewisseling zal wijden aan de toekomst van het JKP als instrument.

De meeste acties zitten blijkbaar op schema, al blijven er uiteraard werkpunten. Er zijn nieuwe acties gedefinieerd, onder andere met betrekking tot jonge vluchtelingen en tot stedelijkheid, wat Tine Soens toejuicht.

Het KRC heeft ooit opgemerkt dat het JKP te statisch zou zijn en niet in staat om in te spelen op nieuwe maatschappelijke trends. De methode die de minister nu heeft geschetst, biedt op dat vlak wel soelaas.

Een andere kritiek op het JKP houdt in dat er geen budget aan gekoppeld is, noch indicatoren om de voortgang te meten of de schendingen van kinderrechten bloot te leggen. Het is dan ook niet eenvoudig om een goed inzicht te krijgen in de effecten van het JKP en in de meerwaarde die de acties voor de samenleving hebben opgeleverd.

Sven Gatz is als coördinerend minister van het JKP vaak aangewezen op het werk van zijn collega's. Uit schriftelijke vragen van Tine Soens aan die ministers heeft het commissielid geleerd dat hun acties niet altijd uit de verf zijn gekomen als een onderdeel van het JKP. Zo heeft het Departement Mobiliteit geantwoord dat het er niet van op de hoogte was dat een bepaalde actie in het JKP stond, wat Tine Soens toch wel enigszins verontrust. Hoe gaat die coördinatie dan precies in haar werk?

Over de meeste acties zal Tine Soens de specifiek bevoegde ministers nog ondervragen, maar in bepaalde gevallen lijkt het haar toch beter om de vragen tot coördinerend minister Gatz te richten.

Wat kinderopvang en vrije tijd betreft, staat er een nieuw decreet op stapel, dat mogelijk gevolgen zal hebben voor de subsidiëring van lokale jeugdorganisaties. Tine Soens roept minister Gatz op om daarbij het standpunt van de jeugdsector te blijven verdedigen, gezien de onrust die de sector bij dit decretale initiatief voelt.

Zijn er nieuwe ontwikkelingen te melden met betrekking tot het communicatieplatform?

De kennis van de beleids- en beheerscyclus bij de jeugdorganisaties blijkt voor verbetering vatbaar. In samenwerking met De Ambrassade zou daaraan worden gewerkt. Wat is de stand van zaken?

Een nieuwe actie betreft het kampvervoer van De Lijn, waarover Tine Soens minister Gatz al herhaaldelijk vragen heeft gesteld. Afgelopen zomer waren er proefprojecten. In principe had de evaluatie al moeten afgerond zijn in het najaar van 2017. Is die evaluatie intussen af en beschikbaar? Komen er volgende zomer opnieuw proefprojecten? Over dat van vorig jaar was volgens sommigen wat te laat gecommuniceerd. Vandaar de oproep van Tine Soens om nu niet te talmen om bekend te maken wat men voor volgende zomer aan projecten mogelijk wil maken.

Tot slot gaat het commissielid in op het omgekeerde toegankelijkheidsprincipe in de bossen. Op zich is het een goed principe. Maar spelen overal toelaten waar dat niet expliciet wordt verboden, zal op zich niet volstaan. Het komt er vooral op aan om meer ruimte en groen te creëren voor onze jongeren, ook om te voorkomen dat er kwetsbare natuur verloren gaat.

3. Tinne Rombouts

Tinne Rombouts herinnert aan de hoop die de commissie bij de bespreking van het JKP in 2016 koesterde dat de geselecteerde acties ook daadwerkelijk in de beleidsnota's van de respectieve bevoegde ministers zouden terechtkomen. Dat zou het JKP immers meer slaagkansen bieden. Daarom heeft het commissielid de evaluatie gelezen met de focus op de effectiviteit en realisaties. Iedereen zal het er wel over eens zijn dat het plan inderdaad effect heeft gesorteerd en een goed rapport verdient.

Over sommige punten van de uitvoering is Tinne Rombouts wel wat ontgoocheld. Zo lijkt het erop dat in vele gevallen veeleer bestaand beleid wordt voortgezet dan dat er een nieuwe insteek of elementen aan worden toegevoegd. Dat is mogelijk voor een deel te wijten aan het statische karakter van het JKP, waardoor het soms minder kort op de bal kan spelen.

De evaluatie biedt inzicht in de vele beleidsmaatregelen en hun effecten voor kinderen en jongeren. De uitvoeringsstatus per strategische doelstelling is een nuttig instrument dat van een sterke voortgang getuigt. Bepaalde doelen zijn zelfs al voor de volle 100 percent gehaald.

Net als Tine Soens vindt Tinne Rombouts het moment niet aangewezen voor een debat over de toekomst van het JKP als instrument. Ze kijkt uit naar de voorstellen die de minister hierover in overleg met De Ambassade en het KRC zal doen. Hopelijk kan dit nog voor de zomer in de commissie aan bod komen, met het oog op de eventuele decretale aanpassingen die dan nodig zouden blijken.

De evaluatie van JoKER zou in eenzelfde vergadering aan bod kunnen komen. Minister Gatz heeft al in het zittingsjaar 2015-2016 aangegeven dat er wel wat vragen waren bij dit instrument, waarvan er maar vier waren opgesteld. De Vlaamse Regering maakt er mogelijk onvoldoende gebruik van. Wat is de huidige stand van zaken van de voorbereiding van dit dossier? In welke procedure voorziet minister Gatz, ook in verband met de verdere parlementaire behandeling van het JKP?

Vandaag wil Tinne Rombouts minister Gatz vooral vragen stellen over de zaken waarvoor hij rechtstreeks bevoegd is. Over de bevoegdheden van andere ministers wil ze in de toekomst die ministers zelf vragen voorleggen.

Net als de Vlaamse Jeugdraad is de CD&V-fractie erg te spreken over de aanpassing van het FoCI-reglement. Daardoor komt ook het jeugdwerk voortaan in aanmerking voor subsidies in het kader van het Klimaatplan. Zal minister Gatz

samen met De Ambrassade en de jeugdsector ook de toepassing van dit nieuwe reglement evalueren? Het loutere feit dat het jeugdwerk hiertoe wordt toegelaten, neemt nog niet weg dat de regeling mogelijk ook meer op maat zou moeten worden gemaakt van dat jeugdwerk.

Bij de bezoekerscijfers van de Vlaamse musea, onder de derde strategische doelstelling 'jong zijn', heeft de Vlaamse Jeugdraad de volgende bedenking: "Het aanhalen van deze evidente actie toont de beperkte slagkracht van de verschillende acties onder deze doelstelling aan. We blijven in deze strategische doelstelling dus op onze honger zitten qua acties en qua rapportage. De doelstelling vertrekt vanuit de geformuleerde vraag van jongeren om jong te kunnen zijn zonder te veel regels. Aangepaste toegangsprijzen voor musea komen niet tegemoet aan deze doelstelling. We hadden veel liever de gedetailleerde rapportage gelezen over een naschools sportaanbod, de Dag van de Diversiteit en de verminderde regeldruk voor organisaties.". Hoe reageert minister Gatz op deze wellicht terechte opmerking?

Het team Wetsmatiging van de Kanselarij maakte een detailtoets van nieuwe en bestaande regels. Op basis daarvan plant de Vlaamse Regering een conceptnota voor de invoering van regelluwe en experimentwetgeving. De beleidsbrief Jeugd 2017-2018 van minister Gatz maakt daarvan echter geen gewag meer. Wat is de stand van zaken? De Vlaamse Jeugdraad stelt in zijn kritiek op de aanpak van de regulitis dat er weliswaar veel goede wil blijkt te zijn, maar dat het echte terugdringen van regulitis nogal beperkt blijft. Tinne Rombouts peilt naar de stand van zaken van de conceptnota.

4. Imade Annouri

Imade Annouri gaat ervan uit dat alle fracties achter de krijtlijnen van het JKP staan en het enorme belang van het plan erkennen. De tussentijdse evaluatie geeft inderdaad aan dat er stappen in de goede richting zijn gezet en dat nogal wat doelen op schema zitten om de deadline te halen.

Toch heeft het commissielid een dubbel gevoel. Naast het feit dat Imade Annouri zich aansluit bij alle vragen van de andere leden, wil hij nog één opmerking toevoegen: de output van het plan lijkt niet concreet genoeg. Er gaat te weinig aandacht naar monitoring en meting, zoals commissieleden en betrokken organisaties al hebben aangegeven. Aan de actiepunten en hun uitvoering worden ook te weinig concrete budgetten gekoppeld.

KRC en Jeugdraad hebben opgemerkt dat een tussentijdse evaluatie meer moet inhouden dan een stand van zaken. Even essentieel zijn budgetmonitoring, toetsing aan kinderrechtenindicatoren, vermelding van knelpunten en voorbeelden van goede praktijken. Op dat vlak blijft Imade Annouri op zijn honger.

De discussie over het format zal voor later zijn, maar Imade Annouri voelt wel iets voor het idee van minister Gatz om zich in de toekomst toe te spitsen op een viertal kerndoelen. Alleen blijft dan de vraag hoe het in dat geval verder moet met al die andere doelstellingen. Hoe dan ook: als er inderdaad kerndoelen worden afgebakend, moeten die ook duidelijk meetbaar zijn en gericht op duidelijke resultaten. Precies daar situeert Imade Annouri het pijnpunt van een plan waarvan voor het overige niemand de meerwaarde betwist.

5. Antwoorden

Minister *Sven Gatz* is het ermee eens dat de methodiek van het JKP vandaag niet in extenso moet worden besproken, maar is wel bereid om op dat vlak een stand van zaken te geven. Mocht het inderdaad komen tot de keuze, via een eventuele

decreetswijziging, om voortaan te werken aan de hand van prioriteitselectie, dan blijft het een moeilijke oefening om die prioriteiten te kiezen, en ook om te bepalen wie daarin inspraak krijgt. Uiteraard kan de regering steeds haar klemtonen leggen, maar minister Gatz zou het een verkeerd signaal vinden als de politiek dit helemaal op zichzelf doet. Hij vindt het logisch dat voor de hand liggende partners als de Vlaamse Jeugdraad en het KRC daarin een belangrijke impact zouden hebben.

De richting die een decreetswijziging zou uitgaan, is dan ook al met die twee partners besproken. Met de SARC is dat vooralsnog niet gebeurd, hoewel het nuttig zou kunnen zijn om niet alleen zijn formeel advies af te wachten maar ook vooraf informeel contact op te nemen.

De geschikte timing om in de commissie te debatteren over een vernieuwd format situeert de minister met een zeker voorbehoud tussen het paas- en zomerreces van 2018.

Bij de verkiezing van de nieuwe Vlaamse Jeugdraad kwam naar voren dat drie prioriteiten aangewezen zouden zijn. Daarna kunnen dan nog steeds bijstellingen mogelijk blijken.

Miranda Van Eetvelde vroeg of het hele JKP tegen het einde van deze regeerperiode gerealiseerd zal raken. Dat staat op dit moment nog niet vast, maar minister Gatz verwacht dat de acties waarmee weinig tot niets is gebeurd, slechts hoge uitzondering zullen zijn in het totaal van 211. Dan blijft natuurlijk de vraag welke resultaten de andere acties zullen scoren. Gaat het om vijf of acht op tien? Dit zal ook wel afhangen van wie het oordeel velt: meerderheid of oppositie; Jeugdraad of minister van Jeugd.

De conclusie zal hoe dan ook zijn dat heel wat acties in hoge mate gerealiseerd zijn. Vandaar de oproep om het kind niet met het badwater weg te gooien. Het JKP in zijn huidige aanpak zal hoe dan ook bepaalde gunstige beleidsevoluties voor gevolg hebben voor jongeren en kinderen in Vlaanderen.

Meetbare effecten en begrotingsengagementen zullen een moeilijk punt blijven vormen. Misschien zou een aanpak op basis van prioriteiten dit gemakkelijker maken.

Na deze algemene beschouwingen gaat minister Gatz in op de specifieke vragen van de commissieleden.

Tinne Rombouts had een vraag over de beschikbaarheid van duurzaamheidsinvesteringen van het FoCI. Die middelen zijn op het eind van 2017 voor het eerst toegekend, en kunnen ook de komende twee jaren worden ingezet. Minister Gatz beaamt dat hij samen met de jeugdsector en FoCI zal moeten nagaan of er bijstellingen nodig zijn. Bij de installatie van een nieuwe mogelijkheid is het altijd nodig om na te gaan of deze de gewenste doelen bereikt en niet per ongeluk bepaalde actoren uitsluit. Over het algemeen lijken de klimaatgerichte infrastructuurmaatregelen wel tot tevredenheid te leiden. Het komt er zeker op aan om de partners mee te hebben. Het beoogde effect is dubbel: de klimaatimpact van de jeugdinfrastuctuur zo beperkt mogelijk houden, en sensibiliseren.

Het aanbod van De Lijn met bepaalde voorwaarden voor jeugdbewegingen die op kamp trekken, raakte vorig jaar inderdaad pas op de valreep bekend. Intussen is de evaluatie bijna afgerond, wat het mogelijk zou maken om al in maart 2018 te communiceren wat er volgende zomer mogelijk zou zijn. Dat acht de minister een redelijke termijn opdat zoveel mogelijk groepen hiervan gebruik kunnen maken.

Tinne Rombouts ging ook in op het museumbeleid ten aanzien van jongeren. Op dat vlak zijn drie acties aangewezen. De samenwerking met minister Crevits rond het cultuureducatief aanbod in het algemeen moet nog worden opgevoerd, aangezien ook scholen hierin een belangrijke rol te spelen hebben. Ten tweede zal de Museumpas in september 2018 worden uitgerold. Er kan worden nagegaan welke jongerentarieven dan eventueel van toepassing zouden zijn. Tinne Rombouts merkte terecht op dat de doelstelling niet zozeer op tarieven zou mogen worden gericht, maar het bezit van een pas die toegang geeft tot alle musea, kan de goesting en nieuwsgierigheid alleszins aanscherpen. Ten derde is ook de manier waarop musea zich ten aanzien van jongeren positioneren van belang. Minister Gatz wil met de museumsector en de Vlaamse Jeugdraad overleggen wat op dat vlak beter kan worden afgestemd.

Op andere vragen zal de minister de commissie nog schriftelijk een antwoord bezorgen (zie bijlage), namelijk over:

- de speelzones;
- het communicatieplatform;
- de eenmeting, de stand van zaken van de monitoring en de lessen die eruit moeten worden getrokken;
- de regelluwe zones.

Over het laatste punt kan de minister nu al kwijt dat de Vlaamse Regering het antwoord voor een deel verwacht van het gecoördineerde vrijwilligersbeleid, dat al een aantal obstakels heeft weggewerkt of dat nog aan het doen is. Maar de minister beseft dat de begrippen vrijwilligerswerk en regulitis niet helemaal tot dezelfde context behoren en zal dan ook schriftelijk een en ander verduidelijken.

Uschi Cop, beleidsmedewerker Jeugd- en Kinderrechtenbeleid bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media, zal namens minister Gatz de stand van zaken van JoKER toelichten.

Eenzijds bepaalt het nieuwe witboek Bestuur dat de RIA voortaan in de memorie van toelichting wordt geïntegreerd. De verhouding tussen JoKER en RIA is op dit moment niet helemaal duidelijk, maar dat betekent geenszins dat het jeugdbeleid het JoKER heeft losgelaten. In 2017 is immers een nieuwe handleiding voor het gebruik van het JoKER verspreid. Een ambtenaar van het Departement CJM screent alle decreten op hun correcte toepassing van de JoKER-reglementering.

Een nieuw concept voor het JKP zal een gelegenheid meebrengen om de verhouding tussen RIA en JoKER duidelijker te definiëren, net als de verhoudingen tussen JoKER en het JKP zelf.

De administratie is alleszins niet van plan om JoKER los te laten of de aandacht ervoor te laten verslappen, verzekert *Uschi Cop*.

Bart CARON,
voorzitter

Tine SOENS
Orry VAN DE WAUWER,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CAW	centrum algemeen welzijnswerk
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
EU	Europese Unie
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
JKP	Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan
JoKER	jongeren- en kindeffectrapportage, jongeren- en kindeffectrapport
KeKi	Kenniscentrum Kinderrechten
KRC	Kinderrechtencommissariaat
M-decreet	decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
MNM	Music and More
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD	operationele doelstelling
OKOT	onderwijskwalificerend opleidingstraject met VDAB- opleidingscontract
RIA	reguleringsimpactanalyse
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
SD	strategische doelstelling
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
SVK	sociaal verhuurkantoor
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VN	Verenigde Naties
vzw	vereniging zonder winstoogmerk